

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/8869-20
Saksbehandler: Ingebjørg Skrindo
Dato: 25.05.2021

Anbefaling om opphør av statlig forskrift kap. 5A-C for Lørenskog, Ullensaker, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås kommune i Viken

OPPSUMMERING

- HelseDirektoratet anbefaler at den nasjonale reguleringen av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5 opphører for kommunene Ullensaker, Lørenskog, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås.
- Tiltakene anbefales opphørt fra 26.05.2021 kl. 00.00.
- Kommunene bør gjennomføre gradvis nedtrapping av tiltak i samsvar med FHIs anbefaling.
- Anbefalingen er i samsvar med FHIs vurdering, Statsforvalters anmodning og kommunenes egne ønsker og vurderinger.

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Ingebjørg Skrindo
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no;STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Anbefaling om opphør av statlig forskrift kap. 5A-C for Lørenskog, Ullensaker, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås kommune i Viken

Oppsummering

- Helsedirektoratet anbefaler at den nasjonale reguleringen av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5 opphører for kommunene Ullensaker, Lørenskog, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås.
- Tiltakene anbefales opphørt fra 26.05.2021 kl. 00.00.
- Kommunene bør gjennomføre gradvis nedtrapping av tiltak i samsvar med FHIs anbefaling.
- Anbefalingen er i samsvar med FHIs vurdering, Statsforvalters anmodning og kommunenes egne ønsker og vurderinger.

Situasjonsbeskrivelse og vurdering fra statsforvalter, kommunene og FHI

Bakgrunn

Mange kommuner i Viken har vært underlagt tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A, 5B og 5C fra og med 16.03.2021 etter vedvarende økning i smitte med den britiske virusvarianten. Tiltaksnivået har blitt justert 12.04, 26.04, 3.05, 10.05 og 21.05.

Nåværende regulering gjelder til og med 25.05.2021 kl. 24.00 og innebærer tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5B for kommunene Lørenskog og Ullensaker, samt tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5C for kommunene Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås.

På møtet med kommunene 19.05.2021 ble det foreslått kort forlengelse av tiltak/nedjustering av tiltak for å sikre at kommunene skulle få tid til å forberede lokale forskrifter slik at den statlige reguleringen kunne oppheves når nåværende tiltak utløper dersom smittesituasjonen fortsatt tillater det.

FHI har i dag vært i kontakt med aktuelle kommuner. Deres vurdering er vedlagt.

Overordnet situasjonsbeskrivelse

Det er fortsatt nedadgående smittetrend i Viken fylke. Smittenivået går nedover i de fleste kommunene, også etter høytider og fridager i mai. Kommunene har fått tid til å vurdere situasjonen og forberede overgang til lokale forskrifter i tillegg til nasjonale tiltak.

Statsforvalters vurdering

Statsforvalter stiller seg bak vurderingene som er gitt fra FHI (nedenfor), og er ikke kjent med hensyn som står i veien for at FHIs anbefaling legges til grunn i vurdering av videre tiltaksnivå.

Folkehelseinstituttets vurderinger

Utdrag fra FHIs rapport:

FHI anbefaler overgang til nasjonale tiltak fra 26.05.21:

- *Basert på dagens smittesituasjon som nærmere beskrevet under vurderer FHI at kommunene som er på tiltaksnivå 5B eller 5C går over til **nasjonale tiltak** og vurderer lokale forsterkede tiltak for å forsikre gradvis nedtrapping og smittesituasjonen lokalt. Overgangen bør fortrinnsvis skje samordnet og samtidig med at det gjøres lettelse i Oslo.*
- *Ved overgang til lokal regulering bør kommunene ha en plan for gradvis nedtrapping av tiltak. Lokalkunnskap om hvor smitten skjer og forhold utenom det rent smittevern faglige vil ha betydning ved prioritering av lettelse og vil være en del av vurderingene som gjøres i kommunene. Kommunene må også legge til grunn at de nasjonale tiltakene kan endres ved ytterligere nasjonal gjenåpning.*
- *Tiltak for å begrense innendørs aktiviteter og begrense arrangementer og videreføring av skjenkestopp, bør vurderes ved den gradvise nedtrappingen. Kommunene bør også vurdere hvilke tiltak som har betydning for mobilitet på tvers av kommunegrensene. FHI kan gi nærmere råd om lokale tiltak.*

Helsedirektoratets vurderinger og anbefaling

Den 16. mars 2021 var smittesituasjonen i Viken så uoversiktlig at det var nødvendig å treffe tiltak etter covid-19-forskriften kapittel 5A for alle kommunene i Viken. Dette har senere blitt justert ved flere anledninger.

Siden innføringen av tiltak etter kapittel 5A i Viken har smittesituasjonen gradvis stabilisert seg og gått ned. I møtet med kommunene 19.05.2021 ble smittesituasjonen vurdert slik at statlig regulering kunne opphøre dersom situasjonen fortsatt var i bedring ved utløp av nåværende regulering. FHI har i dag gjennomgått situasjonen med de enkelte kommunene og kommet frem til at forutsetningen for forespeilet oppheving av statlig regulering foreligger.

Helsedirektoratet legger dette til grunn, og vurderer at det ikke lenger er behov for tiltak etter covid-19-forskriften kapittel 5A-C i kommunene Ullensaker, Lørenskog, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås når disse opphører 25.05.2021 kl. 24.00. Tiltakene anbefales derfor ikke videreført.

Samlet anbefaling

- Helsedirektoratet anbefaler at den nasjonale reguleringen av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A-C opphører for kommunene Ullensaker, Lørenskog, Lillestrøm, Rælingen, Nordre Follo og Ås.
- Tiltakene anbefales opphørt fra 26.05.2021 kl. 00.00.
- Kommunene bør gjennomføre gradvis nedtrapping av tiltak i samsvar med FHIs anbefaling.

Vedlegg

FHI sitt underlag

COVID-19

Vurdering av smittesituasjonen og tiltaksnivå i Viken

25. mai 2021

Regjeringen videreførte regionale tiltak på nivå 5B i to kommuner og nedjusterte fire kommuner til nivå 5C i Viken fylke gjeldende fra 21.05.21 til og med 25.05.21.

Kommuner på nåværende tiltaksnivå 5B: Lørenskog og Ullensaker

Kommuner på nåværende tiltaksnivå 5C: Lillestrøm, Rælingen, Ås og Nordre Follo

Folkehelseinstituttets vurdering

Bakgrunn

- Det er en nedadgående smittetrend i Viken fylke, og foreløpige tall for uke 20 viser en fortsatt nedgang i antall smittetilfeller sammenliknet med uke 19. Smittenivået er avtagende i de fleste kommuner, men fremdeles noe høyt i enkelte kommuner.
- Det er viktig å sikre en kontrollert og trinnsvis nedtrapping og god samordning av aktuelle tiltak i regionen for å redusere risiko for stor mobilitet i området. Stor ulikhet i tiltaksnivå mellom Oslo og nabokommunene til Oslo og mellom kommuner i samme region i Viken kan føre til økt mobilitet over kommunegrensene. For å unngå slik mobilitet bør det tilstrebes likhet i tiltaksnivå.
- Før hvert trinn i gjenåpningen bør det gjøres en helhetsvurdering av smittesituasjonen, kapasitet til TISK og til behandling av pasienter i spesialisthelsetjenesten, vaksinasjonsstatus samt tiltaksbyrden.
- Kommunelegehåndboken for covid-19 og covid 19-forskriften kap. 5 beskriver hvilke tiltak som er aktuelle basert på en helhetsvurdering av smittesituasjonen. Tiltakene beskrevet på de ulike nivåene er basert på en opptrapping av tiltak, og i mindre grad en nedtrapping. Det anbefales at nedtrappingen gjøres mer gradvis for å ha mulighet å vurdere effekt samt unngå en bratt endring i smittespredning. Smitterisiko er høyest innendørs, og det kan derfor åpnes mer for utendørs aktiviteter ved en gradvis gjenåpning.
- Flere kommuner har gitt uttrykk for behov og utfordringer rundt samordning av tiltaksnivå i samme geografisk- eller bo- og arbeidsmarkedsregion. Kommunene kjenner best mobilitetsmønsteret i regionen og behov for samordning. Samordning kan gjennomføres ved bruk av kapittel 5A-C i den nasjonale covid-19-forskriften eller ved tett samarbeid mellom kommunene med bistand fra Statsforvalter, FHI og Helsedirektoratet ved behov. Samordning er særlig viktig for tiltak som har betydning for mobilitet på tvers av kommunene (særlig skjenking, underholdningstilbud og arrangementer).

FHI anbefaler:

Overgang til nasjonale tiltak fra 26.05.21

- Basert på dagens smittesituasjon som nærmere beskrevet under vurderer FHI at kommunene som er på tiltaksnivå 5B eller 5C går over til **nasjonale tiltak** og vurderer lokale forsterkede tiltak for å forsikre gradvis nedtrapping og smittesituasjonen lokalt. Overgangen bør fortrinnsvis skje samordnet og samtidig med at det gjøres lettelsler i Oslo.
- Ved overgang til lokal regulering bør kommunene ha en plan for gradvis nedtrapping av tiltak. Lokalkunnskap om hvor smitten skjer og forhold utenom det rent smittevernfarene vil ha betydning ved prioritering av lettelsler og vil være en del av vurderingene som gjøres i kommunene. Kommunene må også legge til grunn at de nasjonale tiltakene kan endres ved ytterligere nasjonal gjenåpning.
- Tiltak for å begrense innendørs aktiviteter og begrense arrangementer og videreføring av skjenkestopp, bør vurderes ved den gradvise nedtrappingen. Kommunene bør også vurdere hvilke tiltak som har betydning for mobilitet på tvers av kommunegrensene. FHI kan gi nærmere råd om lokale tiltak.

Tiltak rettet mot barn og unge

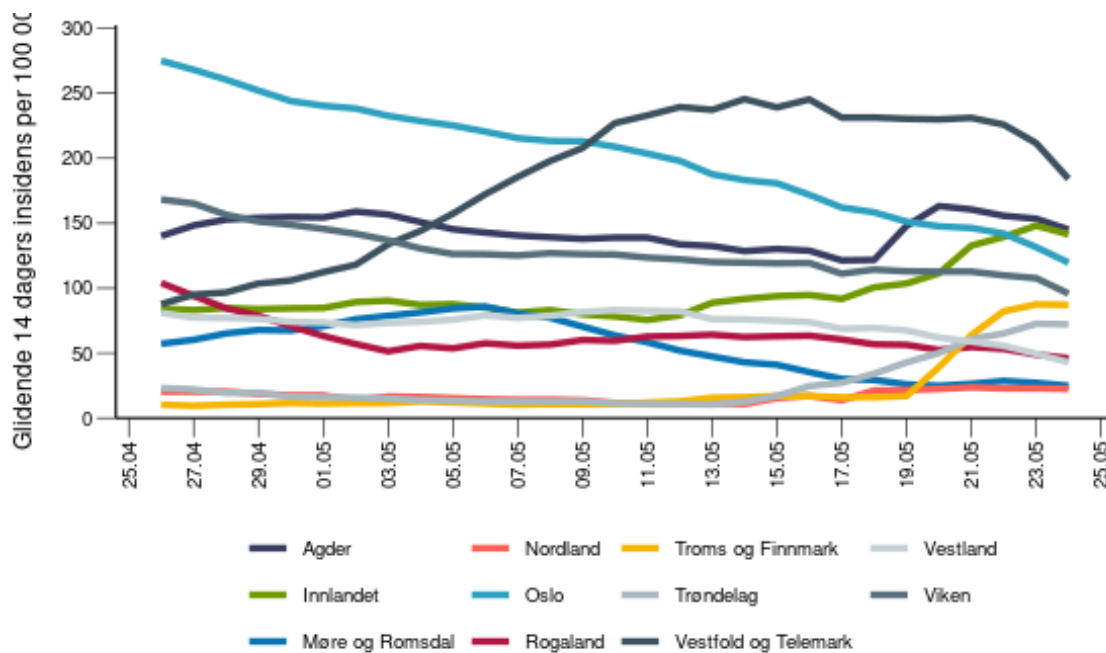
- Tiltak rettet mot barn og unge skal prioriteres også når lettelsler vurderes, i tråd med regjeringens strategi. Tiltak i skoler og barnehager skal vurderes lokalt slik at mest mulig tilstedeværende undervisning tilstrebes, basert på den lokale smittesituasjonen. FHIs skolegruppe kan også bistå med råd i disse vurderingene. Ved lokale utbruddssituasjoner i en skole eller barnehager, bør fortrinnsvis den enkelte skole/barnehage gå på rødt nivå for en periode. Det er viktig at alle har en beredskapsplan for rask overgang til rødt ved behov.
- FHI støtter at endring av tiltaksnivået i videregående skoler til gult bør prioriteres i områder der rødt nivå er fortsatt på plass. Jevnlig testing vil bidra til å holde smitterisiko nede. Det kan imidlertid også medføre noe økte smittetall når flere blir avdekket med testing, men det vil være som forventet. Det er viktig å sikre god etterlevelse av gult nivå og unngå blanding av klasser og større samlinger slik som beskrevet i veilederne.

Basert på foreløpige tall og kommunenes vurderinger av smittesituasjonen i samarbeid med Folkehelseinstituttet, anbefaler Folkehelseinstituttet følgende (tabell 1):

Tabell 1 Folkehelseinstituttets anbefaling av tiltaksnivå for kommuner i Viken fylke, 25.05.21

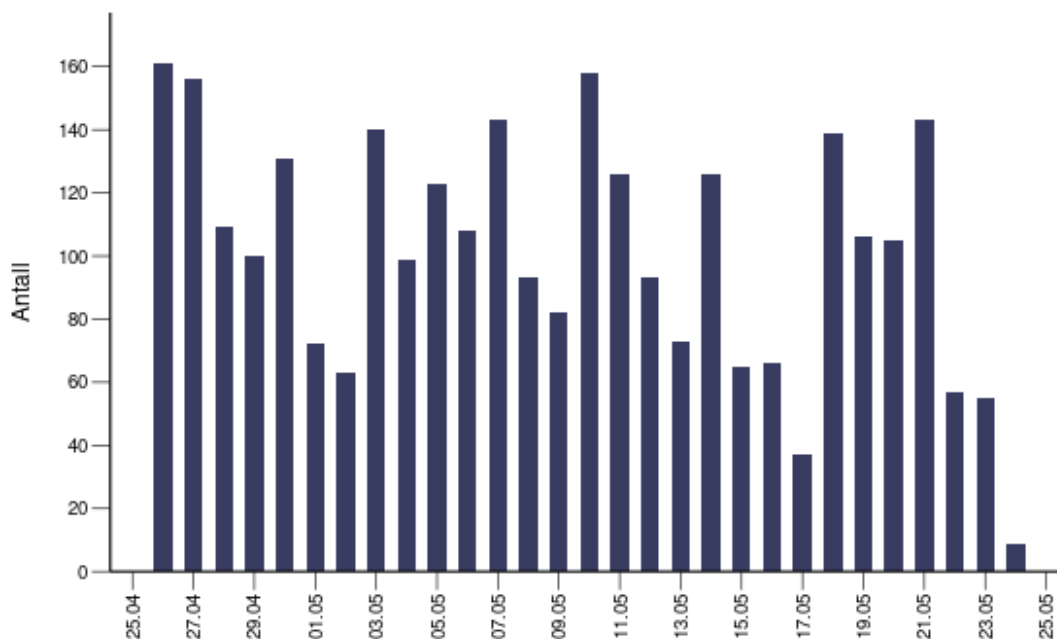
Kommune	Nåværende tiltaksnivå	Anbefalt tiltaksnivå fom 26.05.21
Lillestrøm	5C	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak
Rælingen	5C	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak
Lørenskog	5B	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak
Ullensaker	5B	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak
Ås	5C	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak
Nordre Follo	5C	nasjonale tiltak pluss evt. lokale tiltak

Situasjonsbilde

Figur 1 Antall tilfeller per 100 000 innbygger per 14 dager etter fylke og prøvedato, uke 2021-17 til uke 2021-21.

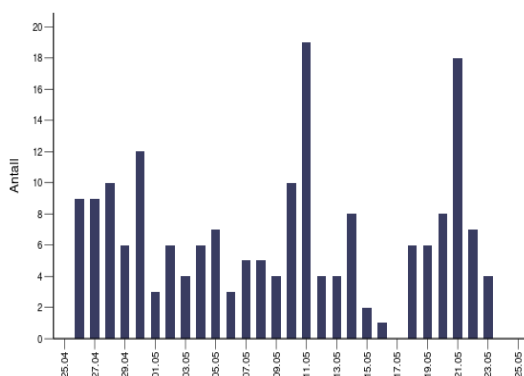
Det er en positiv smittesituasjon nasjonalt med nedadgående smittetrend i de fleste av landets fylker. Etter en økende og stabil høy smittetrend i Viken fra februar måned, har det nå vært en nedadgående trend siden slutten av mars. Totalt er det meldt om 1200 tilfeller de siste 14 dagene i Viken, som gir en 14-dagers incidens på 95,8 per 100 000. Foreløpige tall for uke 20 (n=642) viser en fortsatt nedgang i antall smittetilfeller sammenliknet med uke 19 (n=707). Andel positive blant testede har i samme periode falt fra 2,7 % i uke 19 til 2,2 % i uke 20. Antall testede i uke 20 var noe høyere sammenliknet med i uke 19, henholdsvis 2106/100 000 i uke 19 og 2311/100 000 i uke 20. Antall nye innleggelser i sykehus med covid-19 som hovedårsak per 14 dager per 100 000 innbyggere i Viken er 2.8, som tilsvarer risikonivå 1.

Figur 2. Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Viken, uke 2021-17 til 2021-21

Ni av Vikens kommuner; Ringerike, Aurskog-Høland, Eidsvoll, Nannestad, Hole, Gol, Sigdal, Modum og Jevnaker har en økende smittetrend, de andre kommunene har stabil eller synkende trend. 3 kommuner har en 14-dagers insidens som tilsier risikonivå 4; Lørenskog, Vestby og Nes. Andel positive blant testede siste 14 dager varierer fra 0 til 6,2 %. 3 kommuner har en andel positive prøver over 5%; Jevnaker, Vestby og Marker som tilsvarer risikonivå 5.

Lillestrøm

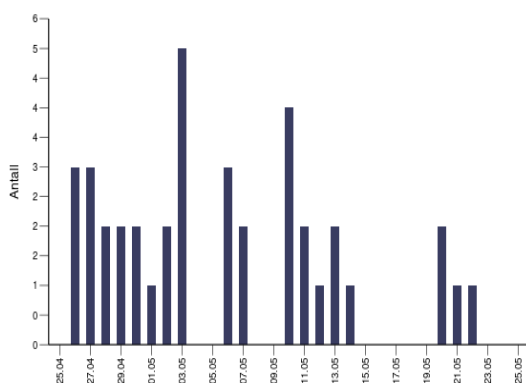

Figur 3: Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Lillestrøm, uke 2021-17 til uke 2021-21

Kommunen har fortsatt en jevn nedadgående trend i antall smittetilfeller. Totalt i uke 20 er det registrert 41 nye tilfeller. 14-dagers insidens på 100 per 100 000 innbyggere. Andelen ukjent smitte er fortsatt høy på ca 26%. Andelen positive tester utgjorde 2,1% i uke 20, en svak nedgang fra 2,4% i uke 19. Det har vært et utbrudd som involverte flere russebusser på Nedre Romerike i uke 20. 60% av de smittede er nå i aldersgruppen 19 - 29. Alle kommunens skoler og barnehager er nå på gult nivå. Etter egen vurdering er kommunen nå på risikonivå 3. Kommunen ønsker overgang fra kap. 5C + lokal forskrift til ren lokal forskrift fra og med 26.05.21. Nedtrappingen av tiltak er samordnet med Lørenskog,

Rælingen og Oslo.

Rælingen

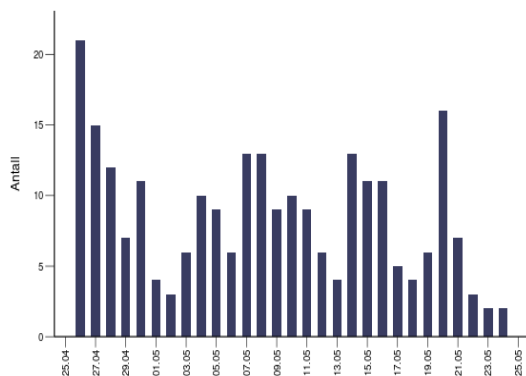

Figur 4: Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Lørenskog, uke 2021-17 til uke 2021-21

Kommunen har hatt en nedadgående trend i antall smittetilfeller fra uke 15. I uke 20 var det registrert kun 4 nye tilfeller. 14-dagers insidensen er 53/100 000. Andel positive prøver blant personer testet var 2,1% i uke 19 og 0,8% i uke 20. Kommunen melder om veldig få tilfeller med ukjent smittevei og at de aller fleste blir fortsatt smittet i hjemmet eller i sosiale sammenkomster. Størst andel smittede er i aldersgruppen 20-39 år. Det er ingen store pågående utbrudd i kommunen. Alle skoler og barnehager er på gult nivå. Kommunen har en lokal forskrift i tillegg til regionale tiltak kap. 5C som er samordnet med Lørenskog, Lillestrøm og Oslo. Kommunen rapporterer at de ligger på risikonivå 3. De ønsker en overgang fra

kap.5C til ren lokal forskrift fra 26.05.21, samordnet med nabokommunene.

Lørenskog

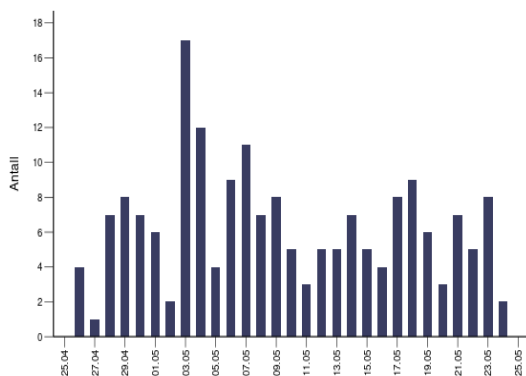

Figur 5: Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Lørenskog, uke 2021-17 til uke 2021-21

Forekomsten i kommunen har vært høy, men nedadgående over flere uker. 14-dagers insidensen er 232/100 000. Andel positive prøver blant personer testet var 4,8% i uke 19 og 3,0% i uke 20. Andel med ukjent smittevei ligger stabilt høyt med 20%. Kommunen melder om en økning i antallet som smittes i private sosiale sammenkomster og at noe av økningen knyttes til 17.mai feiring og russefeiring. I uke 19 startet kommunen med massetesting for foreldre og elever tilknyttet barnehage og skole. Det er ikke meldt om større pågående utbrudd, men noen smittetilfeller som påvirker skoler og barnehager hvor 12 ulike kohorter er satt i karantene. 38% av de smittede er under 20 år.

Kommunen ligger på risikonivå 4. Gult nivå innført i skoler og barnehager. Kommunen ønsker overgang fra kap. 5B + lokal forskrift til ren lokal forskrift fra og med 26.05.21. Nedtrappingen av tiltak er samordnet med Lillestrøm, Rælingen og Oslo.

Ullensaker

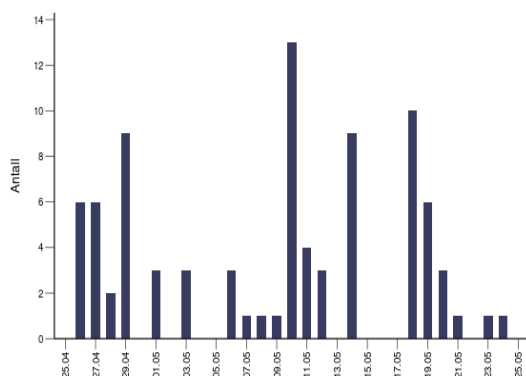

Figur 6: Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Ullensaker, uke 2021-17 til uke 2021-21

Kommunen hadde en forbigående økning i antall tilfeller i uke 18 før antallet gikk ned igjen i uke 19. I uke 20 ble det registret 46 smittetilfeller, en økning av nye tilfeller fra uke 19 (37). Andel positive blant testet er på 13,3% og 14 dagers insidensen er nå 190/100 000. I uke 19 og 20, meldte kommunen om enkelttilfeller tilknyttet 3 skoler og 2 barnehager. Andelen med ukjent smitte har gått ned til 14% i uke 19/20 og de fleste ble smittet i private sammenkomster. Massetesting ved ungdomskolene og videregående skoler pågår fremdeles og det har hittil ikke blitt påvist noen positive tester. Kommunen vurderer nedjustering til

risikonivå 3. Kommunen ønsker overgang fra kap. 5B + lokal forskrift til ren lokal forskrift fra og med 26.05.21. Nedtrappingen av tiltak samordnes med nabokommunene.

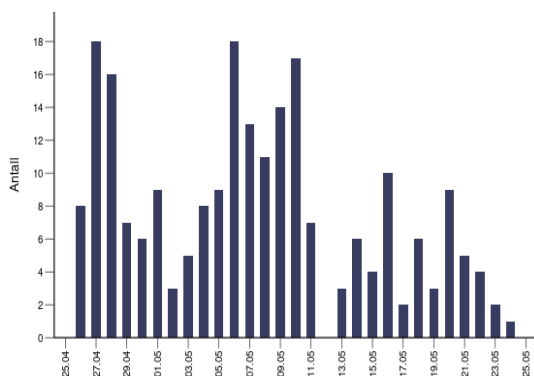
Ås

Figur 7: Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedato, Ås, uke 2021-17 til uke 2021-21

Etter en nedadgående trend siden uke 12 har kommunen hatt en økende trend i uke 19 og 20. 14-dagers insidensen er nå på 186/100 000. Andelen positive tester økte fra 2,2% i uke 18 til 6,7% i uke 19. Så langt i uke 20 er den 3,9%. Smitteveien til positive tilfeller er i all hovedsak kjent og er knyttet til sosiale sammenkomster og husstandsmedlemmer. De har ingen store pågående utbrudd, men flere små klynger knyttet til VGS, russ og store familier. Alle skoler og barnehager er på gult nivå. Kommunen ønsker å gå fra kap. 5C til lokal forskrift fra og med 26.05.21 med antallsbegrensninger på blant annet arrangementer tilsvarende nåværende nasjonal forskrift, forbud mot gruppetrening innendørs, påbud om munnbind og hjemmekontor og begrensning rundt skjenking. Tiltakene samordnes med nabokommunene Nordre Follo og Enebakk.

Nordre Follo

Figur 8. Antall tilfeller av covid-19 rapportert per dag basert på prøvedata, Nordre Follo, uke 2021-17 til uke 2021-21

Kommunen har hatt en nedadgående trend de siste ukene. 14-dagers insidensen er på 103/100 000. Andelen positive tester er fallende, 2,1% i uke 20 og 1,6% så langt i uke 21. I uke 19 hadde de et utbrudd i en skole og en barnehage, men det er nå under kontroll. Alle skoler og barnehager er på gult nivå. Kommunen ønsker å gå fra kap. 5 C til lokal forskrift fra og med 26.05.21 med antallsbegrensninger på blant annet arrangementer tilsvarende nåværende nasjonal forskrift, forbud mot gruppetrening innendørs, fortsatt stenging av bingohaller, lekeland mm, påbud om munnbind og hjemmekontor og begrensning rundt skjenking. Tiltakene samordnes med nabokommunene Ås og Enebakk.